

Om omsorgsordningen - Delt bosted

- 06.10.09. -

Delt bosted/delt omsorg er ikke et fast juridisk begrep, og denne omsorgsordningen kan normalt ikke fastsettes av fylkesmannen eller domstol. Foreldre har imidlertid full avtalefrihet, og kan definere om delt bosted/omsorg foreligger, og selv bestemme utformingen av en slik ordning.

Om selve ordningen

Begge foreldre har i utgangspunktet det ansvar og den innflytelse som ifølge barneloven er lagt til daglig omsorgsperson. Dette innebærer at foreldre må bli enige om alle avgjørelser som gjelder vesentlige sider ved dagliglivet. Foreldre kan også avtale å dele bestemmelsesretten mellom seg.

Foreldre har felles foreldreansvar. Iflg. loven må man ha foreldreansvar for å kunne ha daglig omsorg. Hvis det er usikkerhet rundt dette spørsmålet ta kontakt med folkeregisteret.

Barnet har fast bosted hos både mor og far. Foreldre bestemmer selv samværsfordelingen. Det har blitt vanlig praksis at barnet bor omtrent like mye hos hver av foreldrene i løpet av et år.

Barnet har offisiell bostedsadresse hos en av foreldrene eller vekselvis (for eksempel annethvert år) hos mor og far. Bostedsadresse registreres ved folkeregistret og barnet kan her være oppført med bare en adresse.

Ved delt bosted kan ingen av foreldrene flytte med barnet til et annet sted uten den andres samtykke.

Økonomiske konsekvenser av ordningen:

Foreldre har like stort ansvar for dekning av utgifter til barnets forsørgelse medmindre de avtaler noe annet.

Foreldre får samlet barnetrygd for et barn mer enn de har. Ved henvendelse til NAV kan en eller begge foreldre kreve at de får utbetalt en halvpart hver. Delt utbetaling forutsetter at barnet bor minst 40% av tiden hos hver. Foreldre kan også avtale at den ene mottar hele beløpet og at de foretar en deling seg mellom.

Foreldre har krav på å bli liknet i skatteklasse 2 annethvert år (dvs. hvert sitt år) såfremt de har barnet boende hos seg halvparten av tiden. Selv om man har halvparten av omsorgen for flere enn ett barn, kan man ikke kreve skatteklasse 2 mer enn annethvert år. Ta kontakt ligningskontoret for å avklare forhold rundt skatteklasse 2.

I utgangspunktet har hver forelder bidragsplikt overfor den andre dersom begge har barnet boende hos seg minimum 5 måneder (150 dager) i året. Bidragene fastsettes skjønnsmessig på bakgrunn av foreldrenes inntekt. Utgifter kan tas i betraktning ved beregningen dersom en av foreldrene for eksempel dekker barnehageutgifter alene. Betalingen skjer ved at foreldrene betaler til hverandre, eller ved at den som har høyest inntekt betaler differansen mellom de to bidragsbeløpene til den andre. En eller begge foreldre kan be NAV (bidragsfogden) fastsette bidrag og eventuelt også innkrever/utbetaler bidrag. Det er mulig å sløyfe bidragsbetaling. Foreldre som har noenlunde lik inntekt velger gjerne å gjøre dette.

Foreldrene kan få kontantstøtte til barn mellom 1 og 3 år. De må imidlertid fylle kriteriene for full utbetaling dvs. at de ikke vil ha rett til noen utbetaling ved bruk av redusert barnehageplass. Støtten kan utbetales til en av foreldrene eller med en halvpart til hver. Foreldrene kan dele beløpet seg mellom.

Dersom det foreligger en skjevfordeling i samværstid mellom foreldrene, kan den av foreldrene som barnet bor mest hos ha krav på stønad til såkalt "enslig forsørger"* At en av av foreldrene mottar slik(e) stønader(er) endrer ikke på den andre foreldrens juridiske status som daglig omsorgshaver. Aktuelle stønader kan være overgangsstønad, stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad.

* I trygdelovgivningens forstand er den ene av foreldrene enslig forsørger med tilhørende trygderettigheter dersom denne har barnet boende hos seg "varig klart mer" av tiden enn den andre. Trygdekontoret avgjør ved skjønn hva som må sies å være "varig klart mer" av tiden.

Hver av foreldrene har årlig krav på 10 dager lønnet fravær fra jobb i forbindelse med sykdom hos barn opp til 12 år eller sykdom hos barnepasser. Det gis ikke anledning til å avtale andre fordelingsordninger. Retten til lønnet fravær gjelder til og med det kalenderåret barnet fyller 12 år.